

<https://www.vecer.com/lokalno/koroska/kaj-bo-s-sti...>

1 / 6

Kaj bo s štipendisti po ukinitvi **regijskih štipendijskih shem?**

23.09.2022 06.30

Jasmina Detela

Ministrstvo za delo v novem programskem obdobju ne želi več sofinancirati **regijskih štipendijskih shem**. RRA Koroška kritično opozarja na nerazumnost sprememb.

Dodaj med priljubljene

Poslušaj

V šolskem letu 2021/2022 so v SIJ Metalu Ravne štipendirali 46 štipendistov.

DOBRAN LAZNIK

Regijske štipendijske sheme, ki številnim mladim omogočajo izobraževanje ob prejemanju kadrovskih **štipendij** in zagotavljajo službo, so po 20 letih izvajanja znova ogrožene. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti jih v programskem obdobju **2021-2027** ni več pripravljeno uvrstiti med prioritete, zato sofinanciranje iz kohezijskih sredstev ne bo več mogoče.

V praksi to pomeni, da bo okoli tisoč mladih iz vse Slovenije, vključenih v študentske sheme v študijskem letu 2022/23, ostalo brez sofinanciranja, preden dokončajo študij in se zaposlijo. Tudi ni jasno, kaj bo z okoli tisoč mladimi, ki so jih delodajalci že izbrali za svoje bodoče študente. Za izvajanje sheme bi do leta 2028, ko se sofinanciranje programskega obdobja zaključi, potrebovali okoli 20 milijonov evrov.

Nerazumna odločitev države

"Če delodajalci sofinanciranja za kadrovske študentske sheme ne bodo prejeli, jih bodo do zaključka izobraževanja morali študentirati sami, izpolnjevanje pogodbenih obveznosti pa bodo morali kljub temu vsako leto dokazovati še pet let po zaključenem sofinanciranju v okviru projekta. To je nerazumno in za mnoge delodajalce nesprejemljivo. Podobno je tudi glede bodočih študentov, ki jih mnogi brez sofinanciranja države oziroma Evropske unije (EU) ne bodo želeli študentirati.

Karmen Sonjak, direktorica RRA Koroška PETRA LESJAK TUŠEK

Že samo v luči aktualnih namer razbremenjevanja gospodarstva je odločitev o nesofinanciranju kadrovske študentske sheme "nerazumna," je do ministrstva za delo kritična direktorica Regionalne razvojne agencije (RRA) za Koroško in RRA GIZ (Gospodarsko interesno združenje)

Karmen Sonjak.

Dopis o tem, da študentskih shem ne bodo več sofinancirali, je namreč omenjeno ministrstvo, ki določi prioritete programov za izvajanje, julija letos poslalo službi vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK), ki je zadolžena za pridobitev evropskih sredstev. "Dva meseca smo jih poskušali z argumenti prepričati, da se sestanemo in najdemo primerno rešitev za izvajanje tega instrumenta.

V tem času se ni zgodil ne sestanek, še manj našla rešitev za aktualne in bodoče štipendiste, kljub temu da so se na ministrstvo za delo obrnila tudi mnoga podjetja, vključena v **štipendijsko** shemo," pojasnjuje Sonjakova.

Način za pridobivanje kadra

Med njimi je tudi skupina SIJ, kjer že vrsto let spodbujajo mlade k izobraževanju oziroma študiju metalurških in drugih tehniških poklicev. "V SIJ Metalu Ravne odločitev države o prenehanju sofinanciranja kadrovskega **štipendij** obžalujemo, saj je štipendiranje eden izmed pomembnih načinov pridobivanja predvsem tehničnih kadrov, ki jih v družbah skupine SIJ in na trgu dela že vrsto let močno primanjkuje. Prav tako se v času štipendiranja s študenti in dijaki obojestransko spoznamo, pri nas opravljajo obvezno prakso, tudi počitniško delo, kar omogoča lažji prehod v delovno razmerje. Mnogi postanejo po obveznem obdobju zaposlitve naši stalni sodelavci. Zato smo se tudi odločili, da bomo s štipendiranjem nadaljevali in sami v celoti prevzeli izplačilo **štipendij** vsem obstoječim in načrtovanim štipendistom," so sporočili iz skupine SIJ, kjer največ **štipendij** podelijo dijakom v poklicnih in srednješolskih izobraževalnih programih. V šolskem letu 2021/2022 so v SIJ Metalu Ravne štipendirali 46 štipendistov in jih šest tudi že zaposlili (štirje pa se bodo zaposlili predvidoma v oktobru). Leto pred tem pa so imeli 60 štipendistov in jih ob zaključku njihovega šolanja devet zaposlili, nekaj pa se jih je odločilo za nadaljevanje šolanja.

Več kot 2000 zaposlitev

*V projekt regijskih shem v vseh dvanajstih regijah je bilo med letoma 2007 in 2021 vključenih 6413 mladih v sodelovanju z 2001 delodajalcem. Ustvarili so okoli 2226 zaposlitev. Podatki za leto 2021 sicer še niso dokončni. Pomen **štipendijskih** smeh je tudi v tem, da podjetja lažje pridejo do kadrov, ki jih potrebujejo, s tem pa omogočajo zaposljivost in preprečujejo beg možganov.*

Tudi družba Orodjarstvo & inženiring Alba, d.o.o., orodjarstvo iz Slovenj Gradca je že zaposlila nekaj študentov, v študentsko shemo je trenutno vključenih enajst mladih (v glavnem inženirjev strojništva in mehatronike). Delež državnega sofinanciranja jim veliko pomeni, zlasti v teh kriznih časih. "Ne podpiramo odločitve države, da ne bo več prispevala deleža za sofinanciranje. V skrajni sili nam ne bo preostalo drugega, kot da jih štipendiramo sami, saj jih bomo dolgoročno nujno potrebovali," je povedala **Vlasta Krevh**. Ta instrument se ji zdi koristen tudi zato, ker študenti obvezno prakso opravijo v podjetju.

Poleg tega je delavce vedno težje dobiti. V ravenskem podjetju Orodjarstvo Anton Polovšek želijo s kadrovskimi študentskimi spodbuditi mlade, da se odločijo za izobraževanje za orodjarje. Letos ponujajo tri študentske, lani so dve, ki sta ostali nepodeljeni. Prepričani so, da bi morala država narediti več za promocijo kovinarskih poklicev. Dogaja pa se nasprotno: ukinja kadrovske študentske. Sprašujejo se, kje bodo dolgoročno našli kadre z ustreznim znanjem in veščinami.

Spremenjeno črpanje evropskih sredstev

Kot glavni argument, zakaj študentske sheme ne bi več uvrstili v novo finančno perspektivo, ministrstvo v dopisu navaja, da je njena izvedba administrativno prezahtevna. Izpostavljajo še neučinkovitost ukrepa z vidika zaposlovanja študentov v regijah.

Nekateri delodajalci bodo s štipendiranjem nadaljevali tudi brez državne pomoči in podpore

Zaprosili smo jih tudi za uradno pojasnilo. "Navedba, da ministrstvo ne želi več sofinancirati kadrovskih študentskih, ne drži. Kadrovske študentske se sofinancirajo iz evropskih kohezijskih sredstev, in sicer v okviru večletnega finančnega okvira, ki se je iztekel v letošnjem letu. Regionalnim razvojnim agencijam smo že v preteklem letu in nato še večkrat pojasnili, da se pravila financiranja in izvajanja v okviru evropskih kohezijskih sredstev s prehodom v novo finančno perspektivo spreminjajo, zato sofinanciranje iz kohezijskih sredstev ne bo več mogoče. Nemožnost sofinanciranja v bodoče tako ne izhaja iz enostranske odločitve ministrstva, temveč iz spremenjenih pogojev in pravil za črpanje evropskih sredstev," so zapisali pri ministrstvu za delo. Dodatno še opozarjajo, da je bilo izvajanje ukrepa povezano tudi s

<https://www.vecer.com/lokalno/koroska/kaj-bo-s-sti...>

5 / 6

stroški, ki so bili namenjeni izvajalcem, torej RRA. Od celotne vrednosti, ki bo dosegla slabih 13 milijonov evrov, so agencije prejele okoli 1,8 milijona, ki bi jih sicer lahko namenili za stroške štípendij.

📷 ARHIV SIJ METALA RAVNE

Mladi, vključeni v sofinanciranje preko ministrstva, so zadnjo štípendijo prejeli septembra. Delodajalci še vedno lahko financirajo kadrovske štípendije, kljub temu da se projekt zaključuje. Zakon namreč v nobenem delu ne omejuje delodajalca, da nadaljuje štípendijsko razmerje ali sklene novo, so zapisali. Ministrstvo preučuje možnosti oblikovanja novega načina kadrovskega štípendiranja, kjer bi odpravili nekatere slabosti, ki so se izkazale v praksi, kot so visoki stroški izvajanja sheme, nizka stopnja zaposlenosti štípendistov in kratko trajanje zaposlitve pri delodajalcih, ki so prejeli javna sredstva. Za reševanje položaja mladih, ki so že vključeni v štípendijske sheme, pa iščejo možne rešitve skupaj z ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Poziv za mlade

*RRA Koroška je včeraj objavila javni poziv za dijake in študente, da si na njihovi spletni strani ogledajo proste potrebe po kadrovskih štipendijah v regiji. Kot so povedali, to ni javni razpis, ampak zgolj poziv in je informativnega značaja. Želijo namreč še vedno biti stična točka med mladimi in delodajalci. "Z objavo prostih potreb po kadrovskem štipendiranju želimo povezovati mlade in delodajalce v regiji. Mlade želimo informirati o poklicnih potrebah delodajalcev in jih usmerjati na poti k izbiri zaposljivih poklicev, delodajalcem pa pomagati pri dolgoročnem načrtovanju in zagotavljanju kadrov," je pojasnila vodja projekta **Jasmina Pungartnik**.*

"Pričakujemo, da bodo našli rešitev in odpravili določene pomanjkljivosti, ki so nastale zaradi sprejetja popravkov zakona o štipendiranju in pravilnikov ter podzakonskih aktov. Težave, na katere opozarjajo, so povzročili sami. Zdaj pravijo, da shema ni funkcionalna, sami pa so s spremembami zakonodaje spreminjali pogoje - in to med njenim izvajanjem. Med bolj problematičnimi je, da zakon ne dovoljuje neposrednega prehoda s srednješolskega izobraževanja na študij," je kritična Sonjakova. Obregnila se je tudi ob visoke stroške izvajanja sheme. Kot pojasnjuje, je metodologijo pokrivanja stroška na posameznega štipendista oblikovalo ministrstvo. Dela je veliko, saj ne zajema le tekočih aktivnosti, ampak tudi poročanja za pretekla obdobja in spremljanje vseh administrativnih aktivnosti v okviru sheme.